

Évközi 24. vasárnap – 2011. szeptember 11.

A közelmúlt legszebb szerelmi dalát egy amerikai lány írta. Ez a címe: „Amit nem tettél.” Emlékszel arra a napra, amikor elkértem a kocsidat és összetörtem? Azt vártam, hogy összeversz, de te nem tetted. És arra emlékszel-e, amikor erőszakkal vonszoltalak ki a strandra? Te nem akartál jönni, mert láttad, hogy esni fog. Amikor tényleg zuhogni kezdett, azt vártam, hogy felsóhajtasz: „Ugye megmondtam!?” – de te nem tetted. Emlékszel-e arra, amikor mindenkiel kacérokodtam, hogy féltékennyé tegyelek, és te az is lettél? Azt vártam, hogy el fogsz hagyni, de te nem tetted. Arra a kellemetlen esetre emlékszel-e, amikor a földieper tortát a kocsid új üléshezátjára kentem? Azt vártam, hogy lekensz egy pofont, de te nem tetted. Tényleg olyan sok dolog van, amit nem tettél meg. Türelmes voltál hozzám, szerettél és megvédtél. Végtelen volt a listámon a sor, amiért bocsánatot akartam kérni tőled... Csak azt vártam, hogy hazatérj Vietnamból. De te nem jöttél haza ...

„Gondolj a végső dolgokra, s hagyd a gyűlölködést! Gondolj a halálodra, s tartsd meg a parancsokat!” – olvassuk a mai olvasmányban. Az egyik legjobb módszer arra, hogy az ember megszabaduljon a bosszankodástól valamely embertársa kisebb-nagyobb hibája, beszólása, dühítő vagy megsebző magatartása miatt, az ha arra gondolunk: neki is, nekem is már csak egy óránk van hátra a földi életből. Ezt a kis időt, ami adatott nekünk, valóban ezzel és így akarjuk eltölteni? Tényleg erről szólt az életünk? A harag képes arra, hogy tönkretegy egy kapcsolat múltját, s teljesen megmérgezze, megölje a jövőjét is. Hányszor tapasztaljuk, hogy valami egészen apró, szinte jelentéktelen – legalábbis a kapcsolatunk egészéhez viszonyítva elhanyagolható – nézeteltérés feldúlja családok életét, tönkretesz barátságokat, szépnek mutakozó párkapcsolatokat, szembefordít egymással testvéreket, osztálytársakat. Pedig nem csak erről, nem ennyiről szólt a kapcsolat! Sokkal több szépet, jót kaptak már egymástól! Miért kell ezt ilyenkor egyik pillanatról a másikra elfelejteni?

Sirák fia utálatosnak nevezi a haragot, s felhívja a figyelmet arra, hogy az Istentől akkor kérhetjük jogosan önnön bűneink bocsánatát, ha mi is tudunk megbocsátást gyakorolni. Jézus pedig méginkább megerősíti ezt a tanítást a szolgák tartozásáról szóló példabeszédben. Nem is csak egyszeri alkalommal, hanem állandó jelleggel késznek kell mutakoznunk az irgalmasságra! Természetesen az ember az érzelmeit nehezen tudja kontrollálni. Egy fájdalmas szűrés, főleg olyasvalakitől, aki közelebb áll hozzánk, valóban rosszul eshet. Nehezen lehet kivédeni a méregbe gurulást, a mérges szóváltásokat. A Biblia azonban nem is annyira ennek veszélyességéről beszél, hanem inkább a haragtartásról, a dédelgetett, táplált, egyre gyarapodó, személyiségünket mindinkább birtokba vevő haragról, ami már nem csak érzelmi kitörés, hanem tudatos döntés eredménye, s rossz cselekedetek is fakadnak belőle. A hirtelen méregbe gurulás és az ebből fakadó kisebb szóváltások akár még pozitív hatással is járhatnak, amennyiben beszélgetés indul belőlük, s viszonylag gyorsan helyre kerül, ki mit is tett valójában, hogyan is gondolta, mennyire gondolta komolyan, s a másiknak pedig mi és miért esett rosszul. Az ilyen beszélgetések, akár éppen dühös szóváltások megelőzhetik a haragtartást, s kivédhetik azt a sajnos gyakori emberi hibát, amikor valaki túlreagálja a dolgokat, mai szóval élve elkezd „kombinálni”, s olyan dolgokat feltételez a másiktól, magyaráz bele a másik magatartásába, amit annak esze ágában sem volt tenni vagy gondolni. Általában ez a haragtartás legnagyobb veszélye: a bolhából csinál elefántot, s hamis vagy csak nagyon részben igaz feltételezések alapján leépíti az egész kapcsolatot, aminek addig sok szép gyümölcse volt, és még mennyi lehetett volna!

A mai olvasmányok két okot is adnak arra, hogy megbocsátók legyünk, s egyben ezek módszerek is a haragtartás elkerülésére. Az egyik ok az, hogy mi is sokszor szorulunk irgalomra, adott esetben súlyosabb dolgok miatt is, mint amelyektől mi szenvedünk. Ha Isten nekünk mindig megbocsát, és sokszor embertársaink is megbocsátanak, akkor nekünk ugyanígy törekedni kell az irgalmasságra. Ha valaki a lelkiismeretvizsgálatban és a gyónásban

rendszeresen szembesül saját bűneivel, s újra és újra átéli örömmel Isten megbocsátó szeretetét, akkor neki is könnyebb lesz megbocsátania embertársainak.

A másik okról a szentleckében hallhattunk. Mindenki Istennek él és Istennek hal meg, vagyis minden ember Isten gyermeke. Mindenkivel terve van az Atyának, szép és értékes életre akarja segíteni itt a Földön, s örök üdvösségre hívja meg halála után. Ha Isten mindenkinek jót akar, s mindenkiből a legjobbat akarja kihozni, akkor én miért nem tudom feltételezni róla a jót, miért nem akarom segíteni abban, hogy igazabb, értékesebb életet éljen? Márpedig aki iránt haragot táplálunk, azzal kapcsolatban egyre kevésbé leszünk képesek bármi jót is feltételezni, még a legfehérebbet is feketére magyarázzuk az életében. Ez fájdalmat okoz Istennek, akinek ő is gyermeke, akinek üdvösségéért szintén meghalt Krisztus a kereszten. Ha imában újra és újra odavisszük a bennünket megbántó ember életét Isten elé, akkor könnyebben készek leszünk meglátni benne a jót, az esetleg nagyobb és több jót annál a rossznál, amit mi elszenvedtünk tőle. Ez a tapasztalat gyógyíthatja a vele kapcsolatos fájdalmas érzelmeinket.

Végül, de nem utolsósorban keresztény emberként nem ragadhatunk le ott, hogy igyekszünk a mindennapi kapcsolatokban nem megsérteni egymást, illetve megbocsátani a sértéseket. Arra kell törekednünk, hogy szóvá tegyük a másikban jelen lévő jót, hogy megköszönjük azt, amit tőle kapunk, elismerjük az áldást, amelyben általa részesülünk. Erre hívja fel a figyelmünket a kezdeti kis történet! Ne halogassuk a köszönetet, a dicséretet, a bocsánatkérést! Ki tudja, meddig lesz rá alkalmunk? Ha a szépet és jót is szóvá tudjuk tenni, akkor a másik nem fogja annyira szívére venni az esetleges feszültségeket, súrlódásokat sem, amik közöttünk óhatatlanul történnek.